

finančně slabým obcím a okresům svého obvodu. Ustanovení to neukládá tedy zemím, aby z uvedených přidělů uhradily celý rozpočtový schodek, nýbrž ukládá jen, aby obcím a okresům poskytly příspěvek. Tato úřední povinnost, uložená zemím ve všeobecném veřejném zájmu na rovnováze ve finančním hospodaření obcí a okresů, nezakládá nárok té které obce na to, aby jí země poskytla příspěvek rovnající se nekrytému rozpočtovému schodku, třeba by šlo o obec finančně slabou ve smyslu 2. odst. cit. § 11, nýbrž zákon ponechal zem. výboru, aby podle směrnic v § 11 uvedených a podle všeobecných zásad, jež k tomu cíli předem stanoví (odst. 5 § 11), o žádostech za poskytnutí zemského příspěvku rozhodoval a příspěvek v mezích částky v zemském rozpočtu podle odst. 4 § 11 určené poskytl.

Názoru tomu svědčí i vývoj cit. § 11 v mezích zákonodárství o úpravě hospodaření obcí a okresů. Původní znění § 11 (zák. č. 77/27 Sb.), zejména jeho odst. 2 a 5, zřejmě svědčí tomu, že zákon nedal obcím a okresům nároku st-lkou tvrzeného, nýbrž, že v příspěvku z vyrovnacího fondu podle zák. č. 77/27 Sb., resp. v zemském příspěvku podle zák. č. 169/30 Sb., spatřoval jen výpomoc obcím a okresům, jejichž rozpočtová práva byla omezena (§ 76 zák. č. 125/27 Sb. a cit. fin. novely). Nové znění § 11 (zák. č. 169/30 Sb.) neobsahuje nic, z čeho by bylo lze souditi, že zákon č. 169/30 Sb. dosavadní právní stav po této stránce opustil.

Č. 11.105.

Učitelstvo: * Ustanovení § 16 odst. 1 mor. zem. zák. č. 18/1870 z. z., pokud připouští přeložení definitivní osoby učitelské z příčin služebních na jinou školu jen se zachováním neztenčených služebních příjmů, pozbylo platnosti dnem účinnosti učit. zák. č. 104/26 Sb., resp. vl. nař. č. 162/1928 Sb.

(Nález ze dne 2. března 1934 č. 4055.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 9847 a 10.171/32.

Věc: Emilie K. v H. (adv. Dr. Bedř. Mautner z Prahy) proti ministerstvu školství a národní osvěty o činovné.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: St-lka byla výnosem zšr-y v Brně z 26. října 1920 jmenována definitivní učitelkou ručních prací bez určení služebního místa na obecných školách v H., Ch., L. a v Š. se sídlem v Š. Výměrem z 30. září 1930 sdělil ošv ve Š. st-lce toto: »Jelikož novými učebnými osnovami pro školy obecné (výn. min. škol. č. 47.415/30-II ze 6. května 1930) zrušeno bylo vyučování ženským ručním pracím na obecné škole ve Š., překládá Vás ošv dnem 1. září 1930 s výhradou schválení zšr-y na obecnou školu v H. s povinností vyučovati tomuto předmětu i na obecných školách v Ch. a v L.«

Zšr v Brně výnosem z 11. října 1930 »přepoukázala« služební pozítiky st-lčiny na obecnou školu v H. ode dne 1. září 1930, kdy st-lka nastoupila na novém působišti, a poukázala st-lce místo činovného skupiny míst »C«, kterého ve Š. požívala, činovné skupiny míst »D«.

Námítky st-lčiny vznesené proti cit. výnosu vyřídila zšr v Brně výnosem z 31. března 1931 takto: »Námitkami domáháte se ponechání činovného podle skupiny míst C od 1. září 1930, t. j. ode dne, kdy Vám byla ošv-em za hlavní působiště stanovena obecná škola v H. Těmto Vaším námitkám nevyhovujeme z těchto důvodů: Své námitky opíráte o to, že jste byla zdejším výnosem z 26. října 1920 ustanovena definitivní učitelkou ručních prací na obecných školách v H., Ch., L. a Š. se sídlem ve Š. a že Vás tedy nemůže přeložiti ošv z místa, na které jste byla ustanovena zšr-ou. Obecná škola v H. byla určena za Vaše hlavní působiště a toto opatření ošv-u bylo učiněno s výhradou schválení zšr-y. Zdejším úřadem bylo schváleno současně s provedením »přepokazu« Vašich služebních požitků zdejším výnosem z 11. října 1930. Váš názor, že by Vám činovné podle skupiny míst D mohlo náležeti teprve ode dne, kdy bylo Vaše přeložení na obecnou školu v H. schváleno zdejším úřadem, není správný, poněvadž dodatečným zdejším schválením dostalo se sankce opatření ošv-u, jež tudíž nabylo platnosti již dnem 1. září 1930. Pokud své námitky opíráte o ustanovení § 16 zák. z 24. ledna 1870 č. 18 z. z. mor. ve znění zák. z 26. září 1884 č. 77 z. z., nemůže zšr přihlížeti k tomuto bodu Vašich námitek z toho důvodu, že podmínky přeložení upravuje § 55 vl. nař. ze 14. září 1928 č. 162 Sb., které jako pozdější deroguje předpisy dřívější téže věci se týkající, takže cit. předpisy zem. zákonů již neplatí. Další body Vašich námitek, totiž, že nemůžete v H. najíti vhodného bytu a že Š. leží uprostřed mezi H. a L., nepadají vůbec v úvahu se zřetelem k jasnému znění § 8 zák. č. 104/26 a čl. 28 a 29 prov. výn. min. škol. k tomuto zákonu. Tyto předpisy výslovně stanoví, že učitel obdrží činovné podle místa, na kterém působí, a že při změně služebního působiště změní se i činovné. Toto zůstává nezměněno toliko při dočasném, z předu časově vymezeném, přidělení na jiné služební místo k substituci a pod. Tato podmínka však ve Vašem případě splněna není a nutno Vám tudíž při změně Vašeho působiště vyměřiti činovné podle skupiny míst, do které obec H. náleží, tudíž dle skupiny míst D. Konečně podotýkáme, že ve Vašem případě vůbec nejde o přeložení, poněvadž působíte stále na tomtéž vyučovacím obvodu.«

Min. škol. nař. výnosem vyhovělo částečně odvolání st-lky proti uvedenému rozhodnutí a uložilo zšr-ě v Brně, aby poukázala st-lce činovné podle skupiny »D« místo dnem 1. září 1930 teprve dnem 1. prosince 1930, poněvadž její výnos z 11. října 1930 o nové úpravě činovného byl jí doručen 8. listopadu 1930. Jinak řečené min. odvolání zamítlo.

Rozhoduje o stížnosti podané na toto rozhodnutí, uvažil nss toto:

— — —
St-lka namítá, že se její přeložení stalo úřadem nepřislušným a že proto intimace o schválení byla by bezúčinnou, i kdyby se byla stala.

Tato námitka je bezdůvodná. Opatření ošv-u stalo se následkem nové učebné osnovy pro školy obecné s výslovnou výhradou schválení zšr-ou, kteréžto schválení bylo vysloveno a st-lce též intimováno. Toto schválení dodává přeložení charakter aktu zšr-y, tedy orgánu k tomu příslušného.

Namítá-li st-lka v odvolání, že účinnost učiněného opatření mohla nastati teprve schválením jeho zšr-ou, bylo nař. rozhodnutím st-lce vyhověno tím, že jí bylo poukázáno činovné skupiny »D« teprve dnem 1. prosince 1930, vzhledem k tomu, že výnos zšr-y o nové úpravě činovného byl st-lce doručen 8. listopadu 1930.

Dále namítá stížnost, že poukaz na § 55 služ. pragmatiky učit. nemá místa, neboť není tam stanoveno, že by bylo přípustno snížení požitků učitelových přeložením. Platí prý zde předpis § 16 mor. zák. č. 18/1870 z. z., který nebyl dotčen § 46 učit. zák. Že šlo o »přeložení«, vyslovil ošv výslovně, jednak to plyne z toho, že st-lka je nucena změnit své stálé bydliště, které má býti totožné s hlavním působištěm. Názor žal. úřadu, že činovné nespadá pod pojem »požitky«, nemá opory v zákoně, § 16 zák. č. 18/1870 z. z. takového omezení nepřipouští.

Ani tuto námitku neuznal nss důvodnou. Jde o to, zdali ustanovení § 16 mor. zák. z 24. ledna 1870 č. 18 z. z. o právních svazcích učitelstva, podle něhož každý ve službě učitelské ustanovený jest povinen podrobiti se přeložení zšr-ou, z příčin služby nařízenému, pokud mu tím neubude příjmů, má platnost i za učitelského zákona. Učitelský zákon č. 104/26 Sb. uvedl podle svého § 17 zásadně v platnost pro učitelstvo obecných a občanských škol ustanovení pragmatiky učitelské (zák. č. 319/1917 ř. z.) a zmocnil vládu, aby tyto předměty pokud potřebí nařízením přizpůsobila zvláštním potřebám služby na obecných a občanských školách. Byly tedy ode dne účinnosti zákona toho (1. ledna 1926) upraveny poměry učitelstva veřejných škol národních podle norem platných pro učitele státní a platí pro toto učitelstvo v zásadě všechny předpisy, jimiž byly dosud normativně upraveny otázky, týkající se právního a služebního poměru učitelstva škol státních. Předpisy tyto upravují mimo jiné též otázku změny ve služebním poměru, způsobené přeložením, a ustanovují v § 72, že učitel může ve svém služebním odvětví a oboru, kterému náleží, býti přeložen na každé jiné jeho schopnosti odpovídající místo služební. V odstavci 3 § toho a v § 73 upraveny jsou dále materiálně-právní otázky souvislé s přeložením. Předpisy tyto recipovala, jak patrně z ustanovení §§ 55 a 56 vlád. nař. ze 14. září 1928 č. 162 Sb., vláda, provádějíc zmocnění dané jí poslední větou odstavce 1 § 17 a § 46 odst. 2 učit. zák., v podstatě nezměněně. Sluší proto míti za to, že je otázka, lze-li přeložiti definitivně ustanovenou osobu učitelskou na jiné služební místo upravena ode dne 1. ledna 1926 předpisy posléze uvedenými. Předpisy tyto nemají ustanovení o neztenceném zachování služebních příjmů při přeložení, ač upravují i materiální důsledky takového opatření, a nekryjí se tedy po této stránce s tím, co je obsaženo v § 16 mor. zák. č. 18/1870 z. z. Ale pak jde o předmět upravený učitelským zákonem a pozbylo tudíž ustanovení to podle předpisu § 46, 1. věty učit. zák. platnosti dnem účinnosti učit. zákona (srov. Boh. A 9847/32 a Boh. A 10171/32).

Za tohoto stavu nemá významu, zdali šlo či nešlo v daném případě o přeložení a zdali jest pokládati činovné za součást služebních příjmů čili nic.

Poukazuje-li stížnost na to, že ani z § 8 zák. č. 104/26 neplyne, že by snížení činovného mohlo nastati, je-li učitel přeložen z moci úřední,

a že čl. 28 a 29 prov. výn. k učit. zák. nemůže měniti zákon, jest k tomu podotknouti, že příslušný předpis jest obsažen v § 55 služ. pragm. učitelské, jak shora bylo uvedeno.

Tvrdí-li konečně st-lka, že úřad byl povinen, přeložil-li st-lku z moci úřední, přihlížeti k okolnostem touto uplatňovaným tedy k tomu, že v H. není bytu, a měl alespoň výjimečně ponechatí jí dřívější činovné, sluší poznamenati, že pro takovýto požadavek není v zákoně podkladu.

Č. 11.106.

Učitelstvo: * Liternímu učiteli, který má způsobilost pro vyučování předmětům nepovinným, přísluší odměna za nadpočetné hodiny vyučovací ve výměře čl. I § 9 ve spojení s čl. V odst. 2 zák. č. 251/1922 Sb. i tehdy, vyučuje-li výhradně předmětům nepovinným.

(Nález ze dne 2. března 1934 č. 4374.)

V ě c: Karel G. v J. (adv. Dr. Bedř. Mautner z Prahy) proti ministerstvu školství a národní osvěty o odměnu za přespočetné hodiny.

V ý r o k: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: St-l, definitivní učitel na 3. německé obecné škole chlapecké v J. a zvláštní učitel češtiny se zkouškou pro vyučování nepovinné češtině na německých obecných a občanských školách, vyučoval ve školním roce 1930/31 češtině jako nepovinnému předmětu na I. občanské škole chlapecké 12, na II. občanské škole chlapecké 9 a na 3. obecné škole chlapecké 6 týdenních hodin, celkem 27 vyučovacích hodin.

Zšr v Brně povolila st-li výnosem z 27. února 1931 za 3 nadpočetné hodiny v I. pololetí školního roku 1930/31 odměnu 150 Kč, naproti tomu neuznala požadavek, aby st-li byla přiznána odměna za tyto 3 hodiny vyšší částkou z důvodu, že šlo o vyučování nepovinné češtině, poněvadž je přidělen I. a II. občanské škole chlapecké v J. jako zvláštní učitel češtiny, jeho jediný a hlavní předmět je čeština, a vyučuje-li tomuto předmětu větší počet hodin než je jeho vyučovací povinnost, možno mu přiznati pouze za tento zvýšený výkon odměnu za nadpočetné hodiny.

Odvolání podané st-lem z tohoto výnosu zamítlo min. škol. nař. výnosem z důvodu výnosu zšr-y.

Stížnost na toto rozhodnutí podanou uznal nss důvodnou z těchto úvah:

V daném případě jest zřejmo ze správních spisů a je ostatně mimo spor, že st-l je definitivním učitelem obecné školy, který má zvláštní způsobilost, prokázanou zkouškou, vyučovati češtině na německých školách obecných a občanských; rovněž je mimo spor, že čeština je podle platných předpisů příslušným rozhodnutím úřadů zavedena jako nepovinný předmět na německých školách obecných a občanských a že st-l tomuto předmětu vyučoval v prvním pololetí školního roku 1930/31